

Päijät-Hämeen kesäyliopisto

Koulutusohjelma

2008

Päijät-Hämeen kesäyliopiston vuoden 2008 koulutusohjelma

Päijät-Hämeen kesäyliopisto tarjoaa aikuisväestölle mahdollisuuden korkeatasoiseen opiskeluun ympärivuotisesti. Järjestämme kaikille avointa laadukasta koulutusta iästä, pohjakoulutuksesta ja opintojen tavoitteista riippumatta.

Koulustarjontamme sisältää:

- **avointa yliopisto-opetusta**
- **ammattillista jatko- ja täydennyskoulutusta**
- **tilauskoulutusta**
- **kielikoulutusta**
- **harrastustavoitteista ja yleissivistävää koulutusta**
- **lukiolaiskursseja ja abikertauskursseja**
- **seminaareja**

Opetus järjestetään pääosin Aikuiskoulutuskeskuksessa, joka sijaitsee aivan Lahden keskustan tuntumassa. Toteutamme vuosittain yli 200 erilaista koulutusta, joihin osallistuu noin 3000 opiskelijaa. Päijät-Hämeen kesäyliopisto on yksi Suomen 21:stä kesäyliopistosta. Toimimme yhteistyössä useiden eri yliopistojen, alueemme aikuisopilaitosten ja Suomen kesäyliopistot ry:n kanssa.

Koulutuksiimme voi ilmoittautua kotisivustojemme kautta, kirjallisesti kesäyliopiston lomakkeella, faksilla tai kirjeitse ohjelmassa mainittuun ilmoittautumispäivämäärään mennessä. Ilmoittautuminen on sitova. Osallistumisen peruutus on tehtävä viimeistään ohjelmassa mainittuun ilmoittautumispäivämäärään mennessä. Sen jälkeen ilman hyväksyttävää syytä tapahtuvista peruutuksista peritään 50% koulutuksen hinnasta. Mikäli peruutus tapahtuu koulutuksen alettua, perimme koulutuksen hinnan kokonaan.

Kutsukirje koulutukseen lähetetään noin kaksi viikkoa ennen koulutuksen alkua.

Ajankohtaiset tiedot täydentyvästä koulutusohjelmastamme löydät kotisivuiltamme www.p-hkesayo.fi.

Tarjoamme myös yrityksille, organisaatioille sekä eri ammattiryhmille **räätälöityä tilauskoulutusta**. Koulutus suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä asiakkaiden kanssa heidän koulustarpeensa ja toiveensa huomioiden.

Lisätietoja koulutuksistamme saa toimistostamme. Autamme mielellämme kaikissa opiskeluun liittyvissä asioissa.

Päijät-Hämeen kesäyliopisto

Aikuiskoulutuskeskus
Kirkkokatu 16, 15140 Lahti,
puh. (03) 8922 0400
faksi (03) 783 1200
p-hkesayo@p-hkesayo.fi
www.p-hkesayo.fi

Tervetuloa opiskelemaan!

Sisällysluettelo

Ammatillinen
täydennyskoulutus
3-11

Kielikoulutus
12-13

Lukiolaiskurssit
13-14

Avoin
yliopisto-opetus
15

Ammatillinen täydennyskoulutus

OPETUS- JA KASVATUSALA

OPETUS- JA KASVATUSALAN iltapäiväkoulutukset

Aika 31.1 ja 6.3.08 klo 13-16

Kohderyhmä Opetus- ja kasvatusalan henkilöstö Päijät-Hämeessä. Koulutukset toteutetaan yhteistyössä Päijät-Hämeen oppilashuollon kehittämishankkeen kanssa.

Torstai 31.1.08 klo 13-16

Viisas ote muutokseen

Kouluttaja KT, rehtori *Martti Hellström*, Auroran koulu Espoo

Sisältö Maailma muuttuu vauhdilla, ja opetuksen puitteita ja opetusjärjestelyitä tulee jatkuvasti päivittää arvokkaaseen ja hyvään suuntaan, eikä koskaan itsetarkoituksellisesti. Muutoksen käsitteitä maailma. Kuinka muutos toteutetaan elegantisti ihmisiä särkemättä? Kuinka selvittää hengissä pakkomuutoksesta?

Torstai 6.3.08 klo 13-16

Kohti uudenlaista ajattelua opetuksessa

Paikka Lahden kaupunginkirjaston auditorio, Kirkkokatu 31

Kouluttaja Opetustoimen johtaja, PsT *Kirsti Mäensivu*, Hämeenlinna

Sisältö Tarvitseeko koulun muuttua? Miksi pitäisi? Minkälaisena näemme tulevaisuuden? Onko tulevaisuuden haltuunotto myös oman elämän hallintaa? Koulutuksessa käytännön esimerkkinä kerrotaan mm. Hämeenlinnan Cool-ryhmän toiminnasta, tulevaisuuden koulun arvioinnista ja INNO-PEDA hankkeesta.

Maksu Koulutus on osanottajille maksutonta

Ilmoittautuminen viikkoa ennen koulutusta

ALKUOPETUKSEN TALVIPÄIVÄ

Aika 9.2.08 klo 9-16 (8 t)

Järjestäjät Koulutus toteutetaan yhdessä Alkuopetuksen opettajain liiton kanssa

Luennoitsijat AOOL:n puheenjohtaja *Jaana Suomi*, neuropsykologian erikoispsykologi, PsL *Oili Sauna-aho*, LTO, MLO, LO, MO *Pauliina Pirhonen*, valokuvaaja, tai-

de- ja sosiaalikasvattaja *Miina Savolainen*
Kohderyhmä alkuopetuksessa työskentelevät (esimerkiksi opettajat, lastentarhanopettajat, kouluavustajat, rehtorit) sekä muut asiasta kiinnostuneet

Maksu 55 €, Alkuopetuksen opettajain liiton jäsenille 45 €

Ilmoittautuminen 25.1.08 mennessä

KIUSAAMISESTA OPPILAIDEN VÄLISEEN YHTEISTYÖHÖN!

Aika 21.2.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja sosiaalipsykologi, ratkaisukeskeisen psykoterapian kouluttaja *Kimmo Karkia*

Kohderyhmä Oppilashuollon työntekijät, luokanopettajat, opettajat, erityisopettajat, kuraattorit, sosiaalityöntekijät, koulupsykologit, poliisi, koulunkäyntiavustajat, koulu-terveydenhoitajat

Tavoite/sisältö Oppilaiden kanssa työskentelevät painivat tämän päivän koulussa ristiriitaisten paineiden kanssa. Toisaalta päälle lyövät laadukkaat opetustavoitteet ja toisaalta koulupäivän kiireissä pitäisi ehtiä ratkomaan vaativiakin vuorovaikutuksellisia ongelmia. Suurin osa oppilaista pärjää ja menestyy hyvin. Osalle oppilaita kuitenkin kasaantuu ongelmia. Koulun monitahoisessa sosiaalisessa kentässä voi syntyä hankalia ristiriitoja ja keskinäistä kiusaamista. Koulussa yhteisesti sovittu ja tehokas menetelmä puuttua kiusaamiseen helpottaa toimimista arjen tilanteissa. Usein nämä tilanteet ovat osa suurten ongelmien sosiaalista kenttää, joiden edessä koulun moniammatilliset työryhmät voivat tuntea mahdollisuutensa vajavaisiksi. Tässä koulutuksessa opetellaan käytännössä koeteltua Vastuunportaat-menetelmää kiusaamisen ja muun väärin teon käsittelemiseksi vuorovaikutuksellisen prosessinä niin, että oppilaiden hyvinvointi sekä oppilaiden ja luokan yhteistyö paranee ja nuorten itseluottamus vahvistuu. Koulutuksessa paneudutaan siihen miten ongelmat muutetaan sosiaalisten taitojen harjoittelemiseksi, yhteisölliseksi toiminnaksi, ja miten mukaan saadaan tarvittaessa oppilaiden vanhemmat ja muuta lähipiiriä. Lisäksi käsitellään alueellisen yhteistyön mahdollisuuksia ja tarpeita, sekä opitaan miten mielekkäitä tavoitteita asetetaan ja kasvatetaan onnistumisen uskoa ja motivaatiota.

Maksu 85 €

Ilmoittautuminen 8.2.08 mennessä

TERVEENÄ ELÄKKEELLE Opettajien VESO-päivä

Aika 8.3.08 klo 8.45-16

Kohderyhmä Eläkkeelle lähivuosina siirtyvä opetusalan henkilöstö

Sisältö Elämäntilanteen muutos eläkkeelle siirryttäessä, Opettajien eläkkeen määrittäminen, ajankohtaista eläketietoutta, Päivän päätteeksi on mahdollisuus esittää omaan eläketurvaan liittyviä kysymyksiä

Maksu Maksu määrittyy koulutuksen osanottajamäärän mukaisesti.

- vähintään 20 osallistujaa, hinta noin 75 €

- yli 30 osallistujaa, hinta noin 65 €

- noin 50 osallistujaa, hinta noin 45 €

Hinnat sisältävät aamukahvin ja lounaan. Lasku koulutuksesta lähetetään jälkikäteen osanottajan ilmoittamaan osoitteeseen.

Ilmoittautuminen 22.2.08 mennessä

MATEMATIIKKA VARHAISKASVATUKSESSA JA ESIOPETUKSESSA

Aika 11.3.08 klo 9-15

Kouluttaja *Minna Salminen*, Espoon matikkamaan konsultoiva opettaja, esiluokanopettaja

Kohderyhmä Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstö

Tavoite Korostaa matematiikan merkitystä varhaiskasvatuksessa, tuoda esille matematiikan oppimisvaikeudet ja niiden kartoittaminen sekä antaa eväitä toiminnalliseen työskentelytapaan ja välineiden käyttöön.

Maksu 90 €

Ilmoittautuminen 22.2.08 mennessä

TUKIVIITTOMAT LAPSEN KIELEN JA PUHEEN KEHITYKSEN TUKENA

Aika 28.-29.3. ja 7.4.08 pe klo 16.30-20, la klo 9-15 ja ti klo 16.30-20 (16 t)

Kouluttajat Viittomakielentulkit

Mikko Äärynen ja *Sanna Hämäläinen*

Kohderyhmä Päivähoito-, kasvatus- ja opetushenkilöstö sekä vanhemmat ja omaiset, joiden lähipiiriin kuuluvalle lapselle on suositeltu viittomien käyttöä puheen kehityksen tukena.

Tavoite Viittomien lisääminen ja käyttöönotto kommunikaation tukena.

Sisältö Lapsen kielellisen kehityksen tukeminen ja tukiviittomien käyttö kuulevan lapsen kielen kehityksen tukena. Lapselle kuuluvien sekä arkipäivän viittomien har-

joittelu. Osallistujat jaetaan kahteen tasoryhmään, aloitteleviin ja jatkaviin. Ilmoita kumman ryhmän koulutukseen osallistut.

Maksu 100 €

Ilmoittautuminen 14.3.08 mennessä

VÄLINEITÄ NUORTEN RYHMIEN OHJAAMISEEN

Aika 1.4.08 klo 9-17

Järjestäjät Koulutus toteutetaan yhdessä Nuorten Akatemian kanssa

Kouluttaja Nuorten Akatemian kouluttaja
Kohderyhmä Nuorten parissa vapaaehtoisena tai ammatikseen toimivat aikuiset esim. harrastustoiminnan ohjaajat, opettajat, iltapäivätoiminnan ohjaajat, nuorisotyöntekijät

Tavoite Koulutus antaa ideoita ja valmiuksia nuorten toteuttamien projektien ohjaamiseen sekä omien ohjaajataitojen kehittämiseen.

Sisältö Tekemällä oppiminen, Projektimaisen tekemisen periaatteet, Nuorten oman toiminnan ohjaaminen, Ohjaajan rooli suhteessa nuorten toimintaan, Nuorten akatemian ja sen yhteistyökumppaneiden tarjoamat mahdollisuudet

Maksu 78 €

Osallistujat voivat halutessaan ostaa Nuorten Akatemian Ohjaajan kansion. 120-sivuinen kansion tarjoaa nuorten parissa toimivalle aikuiselle tietoa, ideoita ja toimintamalleja.

Ilmoittautuminen 19.3.08 mennessä

LAPSISTAMME JA NUORISTAMME ON KYSYMYS

Aika 29.4.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja VTM, logoterapeutti LTI, työhönohjaaja *Pirjo Möller*, Suomen Logoterapiainstituutti Oy

Kohderyhmä Varhaiskasvattajat, opettajat ja muu opetus- ja kasvatustoimen henkilöstö sekä eri ammateissa nuorten kanssa työtä tekevät. Lisäksi koulutus soveltuu vanhemmille, sijaisvanhemmille sekä kaikille niille, jotka ovat aikuisena lasten ja nuorten rinnalla.

Tavoite Vahvistaa ja rohkaista aikuista toimimaan tukena ja ohjaajana lapsen ja nuoren kasvussa kohti tasapainoista, tervettä itsetuntoa, toisten ja itsen huomioon ottamista, vapauden ja vastuun rinnakkaisista omaksumista, kulloisenkin aidon tarkoituksen – ei ryhmän tai toisten odotusten – mukaan orientoitumista. Näin hän saa

suojaaj jengiytymistä ja toisten epätervettä miellyttämistarvetta vastaan.

Maksu 80 €

Ilmoittautuminen 11.4.08 mennessä

VÄRIÄ JA PINTAA HUOVALLE

Aika 2.-5.6.08 ma klo 10-17, ti-to klo 9-16 (ke omatoimipaja) 32 t, josta 24 t lähiope-
tusta + OT 8 t

Kouluttaja KM, KteO, tekstiilityön opettaja *Tuija Vähävuori*

Kohderyhmä Tekstiilityön opettajat, ohjaajat, käsityöläiset ja muut aiheesta kiinnostuneet

Tavoite/sisältö Syventää ja laajentaa huovutustaitoja. Käsitellään erilaisia huovutustekniikoita ja pinnan kuviointitapoja. Suunnitellaan ja huovutetaan kuvioitavat pohjat tai tuotteet. Voit valmistaa huopateoksen tai useamman pienen teoksen sarjan kuten minitekstiilin, asusteen, yksityiskohdan vaatteeseen, rasiaan ym. tai keskittyä kokeilemaan erilaisia huopapintoja. Tuotoksia mahdollisuus rikastaa myös tyvek-materiaalilla (muovikuitua) tai värjätä happoväreillä.

Kun tunnet tekniikat, mielikuvituksesi voi murtaa rajat... sukella huovutuksen maailmaan erilaisten pintakuviointien ja materiaalien keinoin. Prosessissa painottuu oman tekstiili-ilmaisun kehittäminen, lähtökohtana yhteinen teema. Materiaaleina suomenlampaan villa, merino-villa ja neulahuopa, rikasteena erilaiset kuidut, langat, kangastilkut, tyvek, helmet, paljetit jne.

Maksu 130 €, sisältää kokeilumateriaaleja

Ilmoittautuminen 16.5.08 mennessä

BRIGHT START

Kognitiivisten toimintojen opetusohjelma pienille lapsille

Aika 3.-6.6. ja 29.-30.8.08 klo 9-16 (40 t)

Kouluttaja Vastuuoopettaja KM Taru Kivi, Tiedonpuu ry

Kohderyhmä Luokanopettajat, erityisopettajat, lastentarhanopettajat, kuntouttajat ja koulunkäyntiavustajat

Tavoite/Sisältö Koulutuksen tavoitteena on oppia käyttämään Bright Start opetusohjelmaa, joka:

1. Lisää kognitiivista kehitystä
2. Kehittää representatiivista ajattelua
3. Kehittää tehtäväkeskeistä motivaatiota
4. Lisää oppimistehokkuutta ja valmiutta kouluoppimiseen
5. Harjoittaa kognitiivisia toimintoja

Koulutukseen sisältyy laaja oppimismallin käyttöön liittyvä opetusmateriaali.

Maksu 350 €. Mikäli Opetushallitus rahoittaa koulutuksen, se on opetustoimen henkilöstölle maksuton.

Ilmoittautuminen 16.5.08 mennessä

SARJAKUVA KUVAAMATAIDON OPETUKSESSA

Aika 4.-5.6.08 klo 9.15-15 (12 t)

Kouluttaja kuvittaja, sarjakuvataiteilija *Radek Karkulowski*

Kohderyhmä Kuvataideopettajat, jotka haluavat lisätietoa sarjakuvienteosta sekä saada uusia ideoita opetustyöhönsä.

Tavoite Antaa ideoita sarjakuvan käyttömahdollisuuksista kuvataideopetuksessa; johon liittyy käsitys erilaisten sarjakuvatyötylien ominaispiirteistä, käytössä olevista tekniikoista sekä mahdollisuuksista soveltaa sarjakuvaa eri yhteyksiin opetustyössä.

Sisältö Tutustutaan sarjakuvan eri osa-alueisiin ja erilaisiin sarjakuvien tuottamisen tekniikoihin. Painopiste koulutuksessa on erilaisten harjoitustehtävien teossa ja sarjakuvan osa-alueisiin tutustumisessa. Lisäksi tutustutaan erilaisiin mahdollisuuksiin ja esimerkkeihin sarjakuvan käyttömahdollisuuksista kuvataideopetuksessa. Kurssia suunniteltaessa voidaan ottaa huomioon osallistujien etukäteen esittämät toiveet koulutuksen sisältöön.

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 16.5.08 mennessä

TUKIVIITTOMAT LAPSEN KIELEN JA PUHEEN KEHITYKSEN TUkena

Aika 19.-20.9. ja 29.9.08 pe klo 16.30-20, la klo 9-15, ma klo 16.30-20 (16 t)

Kouluttajat Viittomakielentulkit *Mikko Äärynen* ja *Sanna Hämäläinen*

Kohderyhmä Päivähoito-, kasvatus- ja opetushenkilöstö sekä vanhemmat ja omaiset, joiden lähipiiriin kuuluvalle lapselle on suositeltu viittomien käyttöä puheen kehityksen tukena.

Tavoite Viittomien lisääminen ja käyttöön-
otto kommunikaation tukena.

Sisältö Lapsen kielellisen kehityksen tukeminen ja tukiviittomien käyttö kuulevan lapsen kielen kehityksen tukena. Lapselle kuuluvien sekä arkipäivän viittomien harjoittelu. Osallistujat jaetaan kahteen tasoryhmään, aloitteleviin ja jatkaviin.

Maksu 100 €

Ilmoittautuminen 29.8.08 mennessä

OPETUSHALLINNON TUTKINTOON VALMENTAVA KOULUTUS + TUTKINTO

Aika 26.-27.9. ja 4.10.08 pe klo 15.30-20.30, la klo 9-16

Kouluttaja Ent. lääninopetusneuvos *Uljas Syväniemi*

Kohderyhmä Opetusalan henkilöstö, joka on kiinnostunut suorittamaan opetushallinnon tutkinnon ja haluaa valmentautua kuulusteluihin.

Tutkinto on tarkoitettu hallinnollisissa tehtävissä opetusallalla toimiville ja opetusalan hallintotehtäviin hakeutuville. Tutkinnon suoritus on kelpoisuusvaatimuksena perusopetuslaissa, lukiolaissa, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa ja vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettuun rehtorin tehtävään.

Sisältö Luennoilla valmentaudutaan opetushallinnon tutkinnon tenttitilaisuuksiin ja käydään läpi opetushallinnon tutkintovaatimuksissa olevat lait ja asetukset.

Opetushallinnon tutkinto on laajuudeltaan 8 ov ja se sisältää viisi sisältöaluetta, jotka suoritetaan kahdessa osassa (A ja B -osa).

A-osa: 1. Julkishallinnon perusteet ja 2. yleishallinto

B-osa: 3. henkilöstöhallinto, 4. taloushallinto ja 5. opetusalan hallinto

Tutkintovaatimukset (teokset, säädökset ja määräykset) ovat nähtävillä OPH:n www-sivuilla: www.oph.fi -> opetustoimen täydennyskoulutus -> opetushallinnon tutkinto -> tutkintovaatimukset.

Materiaali Tutkintovaatimuksissa luetellut lait ja asetukset sisältävän materiaalikansion (45-50 €) saa luennolla. Materiaalikansion maksu ei sisälly kurssimaksuun. Tentittävät kirjat opiskelijat hankkivat itse.

Tentit A-osa: 16.10.2008 klo 16.00 – 19.00, B-osa: 4.11.2008 klo 17.00 – 20.00

Maksu 185 € + materiaalikansio 45-50 € lisäksi opetushallitus perii kahdesta tenttikerrasta ja todistuksesta yhteensä 146 €.

Tarvittaessa järjestetään uusintatenttejä, joiden hinnat ovat seuraavat: Kesäyliopiston tenttimaksu 30 €/tentti, Opetushallitus laskuttaa 58 €/uusintatentti. Todistusmaksu on 20 € sekä posti- ja käsittelykulut 10 €.

Ilmoittautuminen 12.9.08 mennessä

ELINKEINOELÄMÄ JA JULKISHALLINTO

TOIMIVA VUOROVAIKUTUS

Aika 5.3. klo 9-16.30 ja 27.3.08 klo 13-16.30 (12 t)

Kouluttaja KM *Markus Talvio*

Kohderyhmä Koulutus on tarkoitettu työpaikkojen vuorovaikutustaitojen koulutukseksi. Mukaan ovat tervetulleita kaikki ihmishuhdetaitojensa kehittämistä kiinnostuneet.

Tavoite Opittavien kommunikointitaitojen avulla parannetaan yhteistyön edellytyksiä sekä asiakkaiden kanssa että työtovereiden kesken. Ristiriitojen ja ihmishuhdeisiin liittyvien vaikeuksien vähentyminen parantaa työn laatua ja tuloksia sekä kohentaa työpaikan yleistä ilmapiiriä.

Sisältö Toimiva vuorovaikutus –kurssi antaa välineitä ihmishuhdetaitojen kehittämiseen.

Kurssilla käsitellään

- selkeää viestien lähettämistä niin, että tulee itse paremmin kuulluksi

- kykyä ottaa vastaan toisen viestejä niin, että toinen tulee paremmin kuulluksi

- edellä mainittujen taitojen toimivaa vuorottelua niin, että vastakkain asettelu vähenee ja löydetään helpommin molempia tyydyttäviä ratkaisuja

Lisäksi harjoitellaan mm. ristiriitojen käsittelyä ja ongelmaan tarttumista niin, että molemminpuolinen kunnioitus säilyy.

Kurssin työtapoja ovat luennot, demonstraatiot, erilaiset pienryhmäkeskustelut ja rooliharjoitukset. Osallistujien omia kokemuksia hyödynnetään opetuksessa.

Maksu 165 €

Ilmoittautuminen 15.2.08 mennessä

NLP TYÖVÄLINEENÄ

Aika 12.3.08 klo 9-16.30 (8 t)

Kouluttaja FM *Lauri Heikkilä*

Kohderyhmä Soveltuu kaikille NLP:stä ja vuorovaikutustaidoistaan kiinnostuneille. Kurssi on hyödyllinen erityisesti inhimilliseen kanssakäymiseen perustuvilla ammattialoilla.

Tavoite NLP eli neuro-lingvistinen prosessointi on poikkeittieteellinen kokoelma malleja inhimillisen ajattelun prosesseista ja rakenteista, joiden kautta rakennamme todellisuuttamme tässä ja nyt. NLP:n suuren suosion salaisuus piilee todennäköisesti sen hyvin käytännönläheisissä ja konkreettisissa malleissa, joiden avulla on

mahdollista saada nopeasti aikaan positivistista muutosta arjen vuorovaikutustilanteisiin sekä oman ajattelun toiminnallisiin esteisiin. Kurssin tavoitteena on tutustuttaa osallistujat NLP:n peruskäsitteisiin ja niiden hallinnan tarjoamiin mahdollisuuksiin asettaa taitavasti tavoitteita, tunnistaa rajoittavia uskomuksia ja muuttaa käyttäytymisstrategiaansa. Kurssi koostuu lyhyistä luento-osuuksista sekä käytännön harjoittelusta.

Maksu 85 €

Ilmoittautuminen 22.2.08 mennessä

KESYÄ KIIRE!

Aika 16.4.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja kouluttaja, tietokirjailija *Anja Kulovesi*

Kohderyhmä Työntekijät, tiimit ja yhteisöt, jotka pohtivat ajankäytön hallinnan vaikutuksia työn laatuun, tuloksiin ja työssä jaksamiseen, esimerkiksi asiakaspalvelutehtävissä työskentelevät, kouluttajat, opettajat, sihteerit, toimistotyöntekijät, suunnittelu-, kehittämis- ja johtotehtävissä työskentelevät.

Sisältö Kiireenkesytyt® eroaa perinteisistä ajanhallintakursseista kokonaisvaltaisella lähestymisellään, joka kunnioittaa yksilöllisyyttä. Koulutuksen tavoitteena on toimiva, henkilökohtainen kiireenkesytysohjelma. Koulutuksessa tutustutaan vertauskvaliteettiseen Kiireenkesyttäjien taloon ja sen 9 huoneeseen. Huoneisiin pääsee Avainkysymysten avulla, luovat harjoitukset ja inspiroivat työkalut tekevät vierailusta omia oivalluksia synnyttävän. Koulutuksen avulla on mahdollisuus löytää sekä työyhteisön että oman elämän kehittämisen aineksia.

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 28.3.08 mennessä

PROJEKTITYÖN KOULUTUSKOKONAISUUS

Aika 21.-22.4. ja 12.-13.11.08

Järjestäjät Koulutus toteutetaan yhdessä Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry:n kanssa

Kohderyhmä projektipäälliköt, projektityöntekijät ja organisaation kehittämis-työstä vastaavat

Lisätietoja kesäyliopiston internet-sivuilta www.p-hkesayo.fi

MOTIVOIVA JOHTAMINEN

Aika 7.5.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja Psykologi, työyhteisökouluttaja ja *Anna Säynäjäkangas*

Kohderyhmä Julkisen ja yksityisen sektorin johto- ja esimiesasemassa toimivat.

Tavoite Esimiestaitojen kehittäminen muuttuvissa olosuhteissa, henkilöstön sitoutumisen lisääminen ja koko työyhteisön työhyvinvoinnin tukeminen. Koulutuksen pääpaino on esimiehen henkisessä valmennuksessa ja vuorovaikutustaitojen parantamisessa.

Sisältö Koulutuksessa käsitellään seuraavia aiheita

- Ihmisten johtamisen taito ja toivon ylläpitämisen tärkeys
- Myönteisyyden vahvistaminen muu- toksissa
- Asenteiden merkitys tuloksellisessa työskentelyssä ja yhteistyössä
- Motivoiva johtamisajattelu
- Itsetuntemus ja esimiesroolin syventäminen
- Jämäkkyys ja oman arvovallan vahvistaminen
- Sitoutumisen vahvistaminen työyhteisössä
- Delegoivan johtamisajattelun omaksuminen

Maksu 105 €

Ilmoittautuminen 18.4.08 mennessä

PUURTAMISESTA OMAN TYÖN HALLINTAAN

Aika 3.6.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja FK *Pirkko Heiske*

Kohderyhmä Erilaisissa toimistotehtävissä työskentelevät

Sisältö Ajankäytön ja oman työn hallinta, häiriöt ja keskittyminen, työntekijän rooli ja oman työn johtaminen, käsityksemme omasta työstä, ammatillisuudesta ja hyvästä työntekijästä

Maksu 80 €

Ilmoittautuminen 19.5.08 mennessä

MARKKINOINTIVIESTINTÄ JA BRANDIN JOHTAMINEN

Aika 10.6.08 klo 8.30-16

Kouluttaja MQ, muotoilun opettaja *Vesa Tamminen*

Kohderyhmä Soveltuu henkilöille, jotka haluavat viestittää hyvästä asiantuntemuksesta tai palveluista hallitusti ja kehittää

palveluitaan entistäkin paremmaksi.

Oppimistapa Luentojen, esimerkkien, harjoitusten ja yhteisten keskustelujen avulla käsitellään erilaisia kehityshaasteita. Koulutuspäivän aikana varataan aikaa esille nousevien kysymysten pohdintaan ja keskusteluihin. Koulutuksen osallistujilla on mahdollisuus osallistua koulutuksen jälkeen workshopiin. Kullekin workshopin osallistujalle voidaan varata noin 60-90 min henkilökohtainen ohjaus (konsultointi). Tarvittaessa henkilökohtainen ohjaus voidaan järjestää yhteistä workshop-tilaisuutta ennen tai sen jälkeen aikavälillä 8.30-21.00 Workshop ei sisälly kurssin hintaan. Mainitse halukkuutesi osallistua workshopiin ilmoittautumisen yhteydessä.

Tavoite Koulutuksen jälkeen markkinointitaitosi kehittyvät. Tunnistat brandin ylläpidon ja mainonnan erot ja saat eväitä brandi-kiinnostavuuden ja -tyytyväisyyden lisäämiseen. Lisäksi laajennat käsitystäsi markkinoinnista ja hyödynnät sen kilpailutekijöitä sekä löydät uusia tapoja tavoitella hyviä markkinointituloksia.

Sisältö markkinoinnin perusteet ja peruskäsitteet, markkinointiviestintä, mainonnan tavoitteet, tuote kuntoon ja haluttu mielikuva ja viesti kuntoon, brandin vahvistaminen ja laajentaminen, brandin kiinnostavuus ja -tyytyväisyys, tuotekategoriointi

Maksu 90 €

Ilmoittautuminen 23.5.08 mennessä

TEHOKAS PALAVERITYÖSKENTELY

Aika 16.9.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja MQ *Vesa Tamminen*

Kohderyhmä Henkilöt ja työryhmät jotka tarvitsevat palaverityöskentelyyn toimivuutta ja tehokkuutta.

Tavoite Päivittäiset arkirutiinit edellyttävät toisten ihmisten tapaamista palavereissa ja kokouksissa. Näihin osallistuminen vie kuitenkin suuren osan työajastamme. Parhaimmillaan palaverien jäsentäminen voi auttaa myös työtehtävien sisällön jäsentämisessä. Kun tiedämme miksi palaverit venyvät, tiedämme miten niitä tehostetaan. Palaverit lisäävät myös tiedonmäärää. Palavereissa välittyvää tietoa on hallittava ja turhat palaverit on syytä jättää pois. Mitkä ovat turhia – sen määrittelee palaverin luonne ja tavoite. Kurssilla käydään läpi kehitys, päätöksenteko- ja projektipalaverit ja yleiset vinkit niiden tehostamiseksi.

Sisältö Palaverien tehostamisen pullonkaulat, syyt ja vauhdittajat, ajankäyttö, tiedonhallinta, palaverien tavoitteet ja

luonne, palaverin suunnittelu, valmistelu, vetäminen ja jälkityöt, neuvottelu ja argumentointi, vaikuttaminen arvojen suunnassa, kokoustekniikka, presentaatiot

Maksu 90 €

Ilmoittautuminen 29.8.08 mennessä

NARRATIIVINEN NLP PRACTITIONER –KOULUTUS

Aika 19.9.08 -25.4.09 klo 9-16.30

Kouluttaja FM *Lauri Heikkilä*

Kohderyhmä Organisaatioiden esimies- ja kehittämistehtävissä toimivat, ryhmien ja tiimien vetäjät, asiakastyötä tekevä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö sekä koulutus- ja terapiatyötä tekevät.

Sisältö NLP (Neuro-Lingvistinen Prosessointi) on poikkiteollinen näkökulma ajattelun prosesseihin ja rakenteisiin. NLP sisältää käytännönläheisiä ja konkreetteja malleja, joiden avulla on mahdollista saada aikaan positiivista muutosta eri vuorovaikutustilanteissa. NLP:tä on käytetty henkilöstön kehittämisen ja asiakastyön menetelmänä.

Narratiivinen NLP tarjoaa myös keinoja tarkastella ja muuttaa omia "urautuneita" toiminta- ja ajattelumalleja. Narratiivisia menetelmiä on käytetty mm. sosiaali- ja terveystoimen asiakastyössä, päihdetyössä, työnohjauksessa ja työyhteisöjen kehittämisessä.

Koulutus antaa perustietoa ja valmiuksia käyttää NLP:n keinoja oman vuorovaikutuksen ja viestinnän kehittämiseksi yksilötyössä tai ryhmien parissa mm. ohjaus- neuvonta- sekä muutos- ja konfliktitilanteissa. NLP:n kautta osallistuja saa taidon nähdä rakenteita ja tunnistaa erilaisuutta. Narratiivinen lähestymistapa on liitettyä NLP-koulutukseen tavoitteena tarjota osallistujalle asiakastyön haastattelutekniikoita sekä taitoa tarttua rajoittaviin ajattelu- ja toimintamalleihin sekä omassa että asiakastyössä. Tärkeintä on tutkia sitä, miten ihmiset määrittävät suhteensa itseensä, toisiinsa ja omaan kulttuuriinsa. Uusien ja oivaltavien näkemysten rakentaminen ja avaaminen ovat oleellinen osa tätä välinettä. Koulutus koostuu lyhyistä teoriaosuuksista ja menetelmien käytännön harjoittelusta.

Lähiopetuspäivät 19.-20.9.08, 17.-18.10.08, 14.-15.11.08, 12.-13.12.08, 23.-24.1.09, 27.-28.2.09, 26.-28.3.09 ja 23.-25.4.09 (18 päivää)

Maksu 995 €, laskutetaan kahdessa erässä
Ilmoittautuminen 29.8.08 mennessä

STRESSI – HYVÄSSÄ JA PAHASSA

Aika 8.10.08 klo 9-16.30 (8 t)

Kouluttaja VK *Mika Lindfors*, Psykoterapeutit OKT

Kohderyhmä Henkilöt, jotka kokevat työssään tai muussa elämässään stressiä.

Tavoite/sisältö Käsitellään stressiä monipuolisena ilmiönä. Tavoitteena on antaa osallistujille välineitä tarkastella omaa tapansa kokea stressiä: miten ja mistä minä stressaannun? Mitä haittaa stressistä on minulle? Onko stressistä mitään hyötyä? Miten voin helpottaa stressiäni? Kurssi sisältää luento-osioita ja harjoitteita (yksittäin, pareittain ja ryhmissä), jotka auttavat ymmärtämään omaa stressiä. Osallistujien omat kokemukset ovat tärkeä osa kurssin kokonaisuutta.

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 19.9.08 mennessä

KIRJASTO JA KULTTUURIALA

ASIAKASPALVELUKOULUTUS KIRJASTON HENKILÖKUNNALLE

Aika 11.3.08 klo 8.30-12.30

Kouluttaja Viestintä- ja draamakouluttaja *Jutta Laino* ja *Jari Tuunanen*, Ohjaamo

Kohderyhmä Kirjaston henkilökunta

Tavoite Draamallisen asiakaspalvelukoulutuksen tavoitteena on herättää kiinnostusta uudenlaiseen asiakaspalveluun ja asiakkaan kohtaamiseen. Osallistavien työtapojen myötä pyritään tarjoamaan oivalluksia erilaisista asiakaspalvelutilanteista ja keinoja niiden hallitsemisesta. Erityisesti keskitymme hankalien asiakkaiden kohtaamiseen ja tarjoamme työkaluja ongelmatilanteiden ratkaisemiseen.

Sisältö

- Kuinka kohtaat asiakkaan? Entä miten selviät erilaisista tilanteista asiakkaan kanssa?

- Kuinka pitkälle asiakkaan tarpeet tulee huomioida? Miten keskeyttää puhelias asiakas tai huomauttaa kännykän käytöstä?

- Mitä erityistä tulisi huomioida ongelmatilanteissa eli kuinka kohdata hankalia asiakkaita?

- Mitä hyvä asiakaspalvelu merkitsee?

Koulutuksessa edetään draaman keinoin. Osallistujille näytetään erilaisia kohtauksia ja tilanteita. Niiden myötä kaikille tarjoutuu mahdollisuus hypätä mukaan draaman maailmaan. Draaman työtapojen tukeamana osallistujat pääsevät konkreettisesti

pohtimaan ja kokeilemaan erilaisten ihmisten kohtaamista ja punnitsemaan suhtautumista asiakaspalveluun.

Maksu 50 €

Ilmoittautuminen 22.2.08 mennessä

KUVA KOSKETTAA – TIETOA TAJUNTAAN

Lasten ja nuorten kirjallisuuskoulutus

Aika 10.-11.6.08, ti klo 10-16, ke klo 9-16

Johto luokanopettaja, FM *Riitta Cederqvist* ja VT *Ina Ruokolainen*, vapaa toimittaja

Kohderyhmä Lasten ja nuorten kirjallisuuden parissa työskentelevät kirjastonhoitajat, luokanopettajat, yläasteen opettajat, päivähoitohenkilöstö, nuorisotyöntekijät ym. lasten ja nuorten kirjallisuudesta kiinnostuneet.

Sisältö Päivien aiheina ovat sarjakuva ja kuvitus sekä lasten tietokirjat. Tarkempi ohjelma ilmestyy helmikuussa.

Maksu 110 €

Ilmoittautuminen 23.5.08 mennessä.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTOALA

LASTEN JA NUORTEN PALVELUIDEN HENKILÖSTÖN TÄYDENNYSKOULUTUS

Kohderyhmä Sosiaali-, terveys- ja kasvatustoimen lasten ja nuorten parissa työskentelevä henkilöstö

Syömishäiriöt

Aika 17.1.08 klo 9-11.30

Luennoitsija Toiminnanjohtaja, psykologi *Pia Charpentier*, Syömishäiriökeskus

**Lasten ja nuorten
mielenterveyden häiriöt**

Aika 17.4.08 klo 9-11.30

Luennoitsija Psykiatrian erikoislääkäri *Ben Furman*, Lyhytterapiainstituutti

Suuria tunteita ja vahvoja kokemuksia "sex, drugs and rock'n'roll"

Aika 8.5.08 klo 9-11.30

Luennoitsijat Lastenpsykiatri *Raisa Cacciatore*, Väestöliitto ja kouluttaja *Hannele Nykänen*

Maksu 50 €/luento

Ilmoittautuminen kaksi viikkoa ennen koulutuspäivää

PÄIHDEONGELMAN PUHEEKSIOTTO

Aika 12.3., 14.4. ja 19.5.08 klo 12.30-16.30 (12 t)

Kouluttaja *Kari Virtanen*, Myllyhoitoyhdistys

Kohderyhmä Esimiehet, avainhenkilöt (esim. luottamusmiehet) sekä työsuojelun, henkilöstöhallinnan ja työterveyshuollon tehtävissä toimivat

Tavoite Osallistujat ymmärtävät varhaisen puheeksioton tärkeyden, hallitsevat puheeksiottoprosessin ja osaavat toimia hoitotoimenpiteissä.

Maksu 150 € (sisältää kahvit)

Ilmoittautuminen 22.2.08 mennessä

LAADUKAS EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ

Aika 2.4. ja 23.4.08 klo 9-16.30 (16 t)

Kouluttajat erikoissuunnittelijat *Markku Soikkeli* ja *Tuomas Tenkanen*, Stakes

Kohderyhmä Henkilöt, jotka kohtaavat päihdekysymyksiä ja -ongelmia työssään, esim. ehkäisevän päihdetyön tekijät kunnassa, seurakunnassa, järjestöissä. Toivottavaa on, että projektista/työyhteisöstä osallistuu vähintään 3 henkilöä.

Tavoite/sisältö Koulutuksessa avataan ehkäisevän päihdetyön käsitteistöä sekä pohditaan ehkäisevän päihdetyön kohdentamista. Lisäksi tutustutaan ehkäisevän päihdetyön laatukriteereihin ja harjoitteluun laatukriteereiden käyttöä oman työn tukena. Osallistujille jaetaan koulutuksessa Laatu-tehtä tavoittelemassa –materiaali.

Toisen koulutuspäivän aikana osallistujat pohtivat laatukriteereitä oman työnsä ongelmakohtien näkökulmasta. Koulutuksessa hyödynnetään yhteistoiminnallisen oppimisen menetelmää. Menetelmän tehokas käyttö edellyttää, että samasta projektista/työyhteisöstä osallistuu vähintään 3 henkilöä. Koulutukseen liittyy ennakkotehtävä.

Maksu 80 €, Jos samasta työyhteisöstä osallistuu 2 henkilöä, toisen maksu on 70 €. Kolmannen osallistujan maksu on 60 €, seuraavat osallistujat 60 €/hlö.

Ilmoittautuminen 19.3.08 mennessä

TYÖNTEKIJÄNÄ VANHUSTENHUOLLOSSA

Aika 24.4.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja FK *Pirkko Heiske*

Kohderyhmä Vanhustenhuollon tehtä-

vissä julkisella ja yksityisellä sektorilla työskentelevät

Sisältö Vanhustenhuollon työntekijän ammatti-identiteetti ja eettiset ristiriidat, kohtuulliset vai kohtuuttomat odotukset ja vaatimukset, omaiset vanhustenhuollon työyhteisön tukena vai riesana, työntekijän oma elämänsä ja sen vaikutukset työhön

Maksu 80 €

Ilmoittautuminen 4.4.08 mennessä

MIELENTERVEYSTYÖNTEKIJÄN HYVINVOINTI HOITOTYÖN AJARSSA

Aika 5.5.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja mielenterveyshoitaja, VM, sosiaalipsykologi *Kimmo Karkia*

Kohderyhmä Psykiatrisessa avo- tai laitostyössä työskentelevät

Sisältö Tavoitteistamisessa onnistuminen, Hyvän ja toimivan tunneilmaston rakentaminen, Oman jaksamisen hoitaminen, Toimivien ihmissuhteiden rakentaminen, Hyvinvointi työyhteisön voimavarana

Tässä koulutuksessa käsitellään onnistuneen psykologisen sekä sosiaalisen prosessin perustekijät. Miten autan toista onnistumaan? Miten otan puheeksi vaikeita asioita? Yhteistyö ja jaksaminen työyhteisön voimavarana.

Maksu 85 €

Ilmoittautuminen 18.4.08 mennessä

SOSIAALI- JA HYVINVOINTIPALVELUIDEN TUOTTEISTAMINEN

Aika 14.-15.5.08 ke klo 8.30-16, to klo 8.30-12, mahdollisuus workshopiin näiden jälkeen

Kouluttaja MQ, muotoilun opettaja *Vesa Tamminen*

Kohderyhmä Soveltuu henkilöille, jotka haluavat kehittää palveluitaan entistäkin paremmaksi. Sosiaali- ja hyvinvointipalveluiden suunnittelijoille ja tuottajille sekä opiskelijoille.

Tavoite Oppia tuotteistamisen kannalta tarpeellisia tuotesuunnittelun, palvelumuotoilun ja markkinoinnin suunnittelutaitoja. Osallistujat voivat käsitellä omia tai työyhteisönsä kehityshankkeita koulutukseen sisältyvässä workshopissa ja saavat siihen yhteistä ja yksilöllistä ohjausta.

Koulutuksen jälkeen tuotesuunnittelutaitosi kehittyvät. Tunnistat tuotteistamisen edut ja tuotesuunnittelun keskeiset oh-

jaustekijät. Näet tuotesuunnittelun keskeisenä kilpailutekijänä ja osaat suunnitella palveluitasi helpommin saavutettaviksi, käytettäväksi ja opit tietämään millainen viesti välittyy asiakkaalle. Tutustut käyttäjälähtöiseen tuotesuunnitteluun ja huomaat, että tuotteen ristiriidat ja epäkohdat ovat uusia mahdollisuuksia suunnitella entistä parempia palvelutuotteita.

Sisältö

1. Palvelun suunnittelu ja muotoilu – tuotteistamista vai räätälöintiä?
  - Tuotteistamisen edut – tuotteistaminen ja räätälöinti
  - palvelutuotannon ja –tuotteen räätälöinti ja tuotteistaminen
  - asiakkaan riskituntumuksen herättäjät
2. palvelu- ja tapahtumamuotoilu
  - motivaatiohygieniateoria
  - palveluominaisuuksien määrittely ja faktoritekijät
3. Palvelutuotteen markkinoinnilliset ominaisuudet
  - markkinoinnilliset tuoteominaisuudet
  - brandi ja mainonta palvelutuotteen näkökulmasta
4. palvelun tuotelupaukset
  - suunnittelun laatutekijät, palvelun laatuominaisuudet, suorituskyky ja asiakaslähtöinen laatu

Maksu 95 € luento-osuus. Workshop laskutetaan erikseen. Workshopin hinta määräytyy osanottajien määrän mukaan.

Ilmoittautuminen 25.4.08 mennessä

MINDFULNESS – LÄSNÄ ITSELLE

Aika 4.-5.6.08 klo 9-16 (16 t)

Kouluttaja Työnohjaaja, coach, psyk.esh *Seija Mauro*

Kohderyhmä terveydenhuollon ja ope- tusalan ammattilaiset ja muut omasta hyvinvoinnistaan kiinnostuneet

Sisältö Osallistuja saa perustiedot mindfulnessista, saa kokemuksen helpoista mindfulness-harjoituksista ja -meditaatioista ja oppii keinoja siirtää niitä arkielämään, saa voimaantumisen- ja rentoutumisen kokemuksen

Sisällöt: mindfulness tilana, energiana ja taitona, interbeing (yhteenkuuluvuudessa oleminen), aistien avaamis- ja läsnäoloharjoituksia, ohjattuja mindfulness-meditaatioita, rentoutumisharjoituksia

Maksu 180 €

Ilmoittautuminen 16.5.08 mennessä

AVOIN DIALOGI OHJAUS-, NEUVONTA- JA KEHITTÄMISTYÖSSÄ

Aika 9.9.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja Työyhteisökonsultti, työnohjaaja, coach *Seija Mauro*

Kohderyhmä Sosiaali- ja terveystoimen ohjaus- ja kuntoutushenkilöstö, työnohjaajat sekä muut asiasta kiinnostuneet

Tavoite Osallistuja oppii päivien aikana avoimen dialogin perustaidot ja saa kokemuksen dialogin käymisestä sekä oppii helppoja läsnäoloharjoituksia.

Sisältö Avoin dialogi on menetelmä, jota voidaan käyttää mm. ryhmätyöskentelyn ohjaamisessa ja kehittämisessä, ryhmäohjauksessa, työnohjauksessa, suunnitteluryhmien ja työyhteisön kehittämistyön ohjaamisessa. Dialogin perustaitoja on kuunteleminen. Todellinen toisen kuuleminen edellyttää omien ajatusten, arviointien ja mielipiteiden hiljentämistä. Tavanomainen keskustelu muuttuu avoimeksi ja luovaksi dialogiksi erityisesti silloin, kun keskustelijoilla on kykyä ja uskallusta jättää puheenvuorojen väliin hiljaisia tiloja ja pidättäytyä nopeasta mielipiteen muodostamisesta.

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 22.8.08 mennessä

TYÖTERVEYSHUOLTO JA IKÄÄNTYVÄT TYÖNTEKIJÄT

Aika 10.9.08 klo 11.30-16 (5 t)

Kouluttaja FK *Pirkko Heiske*

Kohderyhmä Työterveyshuollon henkilöstö sekä muu työntekijöiden ikääntymisen vaikutuksista kiinnostunut terveydenhuollon henkilöstö.

Sisältö Ikääntyvät työntekijät ja asiakkaat, Ryhmädynamiikka ja ikääntyminen, Jaksaminen ja voimien löytäminen

Maksu 70 €

Ilmoittautuminen 22.8.08 mennessä

VOIMAUTTAVAN VALOKUVAN PERUSTEET

Aika 24.9., 15.-16.10., 26.11.08, 14.1., 4.3., 22.-23.4.09, 24.9.08 ja 22.4.09 klo 12.30-16, muut päivät klo 9-16.30

Kouluttaja valokuvaaja, taide- ja sosiaali- kasvatustaja *Miina Savolainen*

Kohderyhmä hoito-, kasvatustason ja terapeuttisten alojen työntekijät

Sisältö Koulutus antaa perusteet-tason valmiudet käyttää voimauttavan valoku-

van menetelmää osallistujan omassa työyhteisössä. Koulutukseen sisältyy monipuolinen henkilökohtainen valokuvaprosessi, jonka aikana tutustutaan valokuvan terapeuttisuuteen, kuvaustilanteen dialogiseen vuorovaikutukseen, omakuvien ja albumikuvien käyttöön identiteettityössä sekä yhteisöllisen voimauttavan kuvausprosessin rakentamiseen. Koulutuksen aikana osallistuja toteuttaa ohjatusti myös voimauttavan kuvauskokeilun omassa työyhteisössään sekä asiakkaitensa kanssa. Koulutukseen osallistuminen edellyttää läsnäoloa kaikilla opintojaksoilla.

Koulutus toteutetaan parityöskentelynä. Erityisen hyödyllistä on, jos pari työskentelee samassa työpaikassa tai samantapaisissa tehtävissä.

Maksu 620 €, maksetaan kahdessa erässä
Ilmoittautuminen 5.9.08 mennessä. Koulutukseen otetaan 16 osallistujaa ilmoittautumisjärjestyksessä. Mainitse mahdollisen parisi nimi ilmoittautumislomakkeen lisätietoja -kentässä. Molempien parista tulee täyttää oma ilmoittautumislomake.

TYÖHYVINVOINNIN KAUTTA TEHOKKUUTTA VANHUSTEN HOITOTYÖHÖN

Aika 1.10.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja VM, sosiaalipsykologi, työyhteisökouluttaja, kuntoutusvalmentaja *Kimmo Karkia*

Kohderyhmä Vanhustyön henkilöstö

Sisältö Tässä koulutuksessa käsitellään onnistuneen psykologisen sekä sosiaalisen prosessin perustekijöitä. Miten autan toista onnistumaan? Miten otan puheeksi vaikeita asioita kollegojen ja omaisten kanssa? Mitä toimivat ihmishuhdetaidot pitävät sisällään?

Koulutuksessa käsitellään edellä mainittuja asioita käytännön läheisesti. Koska kyseiset teemat pääasiallisesti ilmenevät ihmisten välisessä kanssakäymisessä ja ovat vuorovaikutuksellisia tapahtumia, koulutus toteutetaan vuorovaikutuksellisenä prosessina. Tämän koulutuksen tarkoituksena on luoda oppimiselle hedelmällinen ilmapiiri, joka synnyttää aitoja käytännön menetelmiä osallistujan työssä ja työyhteisössä toteutettavaksi arkisen työskentelyn tukena.

Maksu 85 €

Ilmoittautuminen 12.9.08 mennessä

LASTEN KÄYTÖSHÄIRIÖT

Aika 1.10.08 klo 13-16.30

Kouluttaja LT, lastenpsykiatrian erikoislääkäri *Jari Sinkkonen*

Kohderyhmä Sosiaali- ja terveysalalla työskentelevät, koulutoimen henkilöt

Sisältö Iltapäivän aikana käsitellään mm. lasten käytöshäiriöiden esiintyvyyttä, oireita, erotusdiagnoosittakkaa, kiintymyssuhdeteorian näkökulmaa käytöshäiriöihin, näkökohtia hoidosta.

Maksu 38 €, sisältää kahvin

Ilmoittautuminen 12.9.08 mennessä

KUMPPANUUSJOHTAMINEN

Aika 15.10.08 klo 9-16 (8 t)

Kouluttaja Yhteiskuntatieteiden maisteri, työnohjaaja *Markus Anttila*

Kohderyhmä Sosiaali- ja terveydenhuollon, opetus- ja nuorisotoimen, päivähoidon jne. vastuullisissa johto- ja kehittämissä tehtävissä toimivat työntekijät kunnissa, eri alojen järjestöissä ja seurakunnissa.

Tavoite Kehittää eri julkishallinnon sektoreilla toimivien, järjestöjen ja seurakuntien esimiesten ja johtajien kumppanuusjohtamistaitoja.

Sisältö

- Kumppanuus ja kumppanuusjohtaminen
- Kulttuuriset raja-aidat ja niiden ylittämisen
- Kohtaaminen: ihminen, dialogi, kumppanuuden foorumit
- Kumppanuuden rakenteet, systeemit ja hierarkiat

Maksu 135 €, sisältää kahvin

Ilmoittautuminen 26.9.08 mennessä

LUOVAT MENETELMÄT

- tukea arjen työhön

Aika 14.-15.11.08 pe klo 15-20, la klo 9-14

Kouluttaja Taideterapian kouluttaja, kuvittaja, askarteluohjaaja *Anu Karkia*

Kohderyhmä Toimintaterapeutit, vanhus- ja vammaishoidossa työskentelevät sekä erityiskoulujen opettajat ja muu henkilöstö

Tavoite Koulutus pohjautuu ratkaisukeskeiseen taideterapiaan. Tavoitteena on antaa menetelmiä havaita omia taitoja, vahvuuksia ja kykyjä, jotka kuljettavat elämän solmukohtien yli ja auttavat sosiaalisten ristiriitojen paineissa.

Koulutuksen tavoitteena on valmentau-

tua luovien menetelmien käyttöön taide-terapiaa ja ratkaisukeskeisiä harjoituksia yhdistämällä ja antaa välineitä arjen käytännön työskentelyyn. tarkoituksena on myös käsitellä ja tutkia onnellisen ja hyvän elämän elementtejä sekä havahtua omiin mahdollisuuksiin hyvän ilmapiirin synnyttäjänä. Osallistuminen ei edellytä kuvallista lahjakkuutta, vaan halua ja innostusta heittäytyä kokeilemaan ja kokemaan värien ja muotojen ajatuksia avartavaa voimaa.

Maksu 85 €

Ilmoittautuminen 31.10.08 mennessä

VOIMAVARAKESKEINEN TYÖNOHJAAJAKOULUTUS

80 op (40 ov)

Aika 2009-2011, 5 lukukautta (36 lähiope-

tuspäivää)

Koulutuksen johtaja sosiaalityöntekijä ja lastenpsykoterapeutti *Pekka Holm*

Kohderyhmä Koulutus sopii kasvatus-, opetus-, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, joilla on vähintään opistotasoinen peruskoulutus ja omakohtaista kokemusta työnohjaukseen osallistumisesta. Koulutukseen otetaan 16-18 osallistujaa.

Tavoite Pehdyttää osallistujat voimavarakeskeisen työskentelyn filosofiaan, teoriaan ja käytäntöön työnohjauksessa. Koulutus antaa valmiuden toimia itsenäisinä työnohjaajina

Koulutuksen sisältö Sosiaalinen konstruktivismi työnohjauksen taustateorian, dialogisuus, narratiivisuus, ratkaisukeskeisyys ja reflektiivisyys työnohjauksessa, yksilö-, ryhmä- ja työyhteisöjen työnohjaus, minä työnohjaajana, työnohjaajan identiteetti ja etiikka.

Hakuaika 10.8.-10.11.08, valintahaastattelut 22.11.08

Lisätietoja kotisivuiltamme

www.p-hkesayao.fi

KAIKILLE AMMATTIRYHMILLE SUUNNATTU KOULUTUS

ÄÄNENTOISTOLAITEISTON KÄYTÖN PERUSKURSSI

Aika 1.4., 3.4., 8.4. ja 10.4.08 klo 17.30-20.45 (13 t)

Kouluttaja *Veka Salminen*

Kohderyhmä Musiikin harrastajat, opiskelijat ja muusikot sekä henkilöt

jotka työnsä tai harrastuksensa puolesta tarvitsevat käytännönläheistä tietoa äänentoistolaitteista ja niiden käyttämisestä. Koulutus ei vaadi aikaisempaa äänen toistolaitteiden tuntemusta.

Tavoite Perehdyttää koulutukseen osallistunut henkilö käyttämään tavanomaisia äänentoistolaitteita ja ymmärtämään niiden toimintaa.

Sisältö Tutustuminen äänentoistolaitteiden eri osa-alueisiin käytännönläheisesti. Perustietoa mikrofonitekniikasta, laitteista ja niiden kytkemisestä, säätämisestä ja sijoittelusta.

Opetuspäivien teemat: mikrofonit, mikserit, vahvistimet, kaiuttimet ja lisäksi joka päivä erilaiseen äänentoistolaitteistoon tutustuminen.

Maksu 80 €

Ilmoittautuminen 14.3.08 mennessä

INTIALAINEN PÄÄHIERONTA

Peruskurssi

Aika 4.4. klo 9-17 ja 5.4.08 klo 9-16 (16 t)

Kouluttaja Satu Pusa, NLP Ass. Trainer, rentoutusopastaja SHY

Kohderyhmä Kaikki itsensä ja läheistensä hyvinvoinnista välittävät sekä ammatillisesti menetelmän käytöstä kiinnostuneet. Intialainen päähieronta sopii oheispalveluna esim. parturi-kampaajille, kosmetologeille, hieroijille, fysioterapeuteille ja terveydenhoitoalan ihmisille.

Tavoite Kurssilaiset oppivat noin puolen tunnin hoidon tekniikan käytännön harjoittelun kautta. Lisäksi kurssilaiset tutustuvat intialaisen päähieronnan perusteisiin, historiaan, käyttösuosituksiin ja hoitoesteisiin.

Maksu 195 €

Ilmoittautuminen 19.3.08 mennessä

NELJÄN AARTEEN ETSIMINEN: POLKUJA OMILLE VOIMANLÄHTEILLE

Aika 18.-19.4.08 pe klo 15-20.30, la klo 9.30-16

Paikka Nyystölän vanha koulu, Padasjoki

Kouluttajat taideterapian kouluttaja, asiantuntija Anu Karkia ja FM, logonomi Helena Nuutinen

Kohderyhmä Voimavarojensa ja itsetuntemuksensa vahvistamisesta taiteen ja luonnon keinoin kiinnostuneet henkilöt.

Tavoite Teemme rohkeaa matkaa rauhoittamiseen: saamme mahdollisuuden irtaantua työasioista ja arkirutiineista. Työs-

kentelemme vahvistaaksemme itsetuntemustamme ja voimavarojamme tarinoiden avulla. Oivallamme kerronnan ja mielikuvien merkityksen. Etsimme voimaa luonnosta ja esivanhempiemme viisaudesta.

Sisältö 1. päivä: Lähdemme Myyttiselle metsäretkelle luontoon, syömme lounaan, etsimme Unelma-Haavetta sisällä työskentellen, juomme kahvia työskentelyn lomassa, vedämme peiton päällemme ja rentoudumme mielikuvamatkalla Ajatusrasia saa ikioman sisällön luonnosta. 2. päivä: Avaamme aistit ulkona, rauhoitumme Pysähtymis- ja kuuntelutehtävään luonnonmateriaalin kanssa, syömme lounaan, rakennamme Aartenetsijän polun kankaita ja luonnonmateriaaleja käyttäen, juomme kahvia työskentelyn lomassa, mikä on minun Elämäni aarre?

Maksu 135 €, sisältää ruoan ja kahvit

Ilmoittautuminen 4.4.08 mennessä

MP PILATES

- keuhonhallintatekniikan peruskurssi

Aika 25.-26.4.08 pe klo 18-20, la klo 9.30-12.30 (6 t)

Kouluttaja fysioterapeutti, rekisteröity Method Putkisto- ja MP Pilates-ohjaaja Leena Lehtonen

Kohderyhmä Kunnostaan ja liikunnasta kiinnostuneet. Menetelmä sopii kaikenikäisille ja kaikenkuntoisille.

Sisältö Peruskurssilla opit MP Pilates-tekniikan perusteet. Menetelmän avulla voit harjoittaa itsellesi sulavalinjaisen, vahvan lihaksiston, hyvän ryhdin, kestävyttä ja koordinaatiokykyä. Tulokset tunnet kehosi hyvinvoinnissa ja näet vartalosi äärivoivoissa.

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 11.4.08 mennessä

ASIAALLISESTI ARKEEN, TYYLIKÄÄSTI JUHLAAN

Aika 2.-3.5.08 pe klo 16-20.30 la klo 8.15-16.15 (14 t)

Kouluttaja Tyylikonsultti Janita Salmen-suo

Kohderyhmä Työssään, arjessaan tai juhliin valmistautuessaan pukeutumiseen, meikkaamiseen ja tapakulttuuriin liittyvää tietoutta tarvitsevat aikuiset naiset.

Tavoite/sisältö Tavoitteena on etsiä, löytää ja saada opastusta sekä varmistusta osallistujan omaan tyyliin sekä toimintaan erilaisissa tilanteissa. Koulutuksessa käsitellään pukeutumiseen, meikkaamiseen,

ihonhoitoon, väreihin ja liikkumiseen liittyviä kysymyksiä. Lisäksi käydään läpi käytös- ja tapakulttuurin perusteita. Päivät ovat loistava tapa rentoutua ja oppia samalla uutta oman hyvinvoinnin edistämiseksi.

Maksu 70 €

Ilmoittautuminen 18.4.08 mennessä

LAULUKURSSI

Aika 13., 15., 20., 22., 27. ja 29.5., 3. ja 5.6.08 klo 17.30-20 (24 t)

Kouluttaja laulunopettaja Rochelle Stein-Salmi

Kohderyhmä Laulun harrastajat, jotka haluavat kehittää lauluääntänsä ja itsevarmuuttaan esiintymisessä.

Sisältö Hiotaan oman lauluäänän tekniikkaa käyttäen hengitys- ja ääniharjoituksia. Opetellaan esiintymistaitoa ja laulujen tulkintaa. Kurssin päätteeksi järjestetään loppukonsertti. Opetus tapahtuu pääasiallisesti englanniksi ja osittain suomeksi.

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 25.4.08 mennessä

SARJAKUVAN KESÄKURSSI

Aika 23.-24.5., pe klo 17-20, la klo 10-13.30, 2.-3.6., ja 6.6., 9.-12.6. ja 16.-19.6.08 klo 12-15 (40 t)

Kouluttaja kuvittaja, sarjakuvataiteilija Radek Karkulowski

Kohderyhmä Kaikenikäiset sarjakuvista kiinnostuneet, jotka haluavat toteuttaa omia ideoitaan ja oppia uusia sarjakuvan tekemisen tapoja.

Tavoite Käsitellä perustiedot sarjakuvan teosta ja löytää itselleen luontevia ilmaisutapoja. Tarjota mahdollisuus erilaisten tekniikoiden harjoitteluun ja uusien ilmaisumahdollisuuksien kokeilemiseen. Antaa osallistujille eväitä jatkaa työskentelyä itsenäisesti kurssin jälkeenkin.

Sisältö Tutustutaan sarjakuvan osa-alueisiin ja erilaisiin tekniikoihin tehdä sarjakuvaa. Painopiste koulutuksessa on jokaisen omien sarjakuvien tekemisessä ja ideoiden kehittämisessä kohti valmiita sarjakuvia. Jokaiseen opetuskertaan sisältyy myös lyhyt teoriaosuus jostakin sarjakuvan osa-alueesta sekä harjoitustehtäviä. Kurssin lopuksi kokoamme yhteisen sarjakuvalehden kurssin aikana syntyneistä sarjakuvista. Kurssin kulkua ohjaavat osallistujien kiinnostuksen kohteet sekä aiemmat taustatiedot.

Maksu 135 €

Ilmoittautuminen 9.5.08 mennessä

PIIRROKSIA OMAKUVASTA JA MAISEMASTA

Aika touko- ja kesäkuu 08 (40 t)

Kouluttaja Taiteen maisteri, kuvataiteilija
Mika Karhu

Kohderyhmä Kaikki piirtämisestä kiinnostuneet

Sisältö Kurssilla opiskelija kehittää valmiuksiaan ihmisen hahmottamiseen, muoto-, tila- ja suhdetajuaan sekä kuvallista ilmaisutaitoaan. Keskitytään ihmiskehon rakenteeseen, kasvoihin, muotoihin, suhteeseen ja liikkeeseen. Kurssilla suoritetaan kaksi tehtävää: perspektiivinen omakuva ja horisontaalinen maisema.

Tarkemmat tiedot www.p-hkesayo.fi

MAAKIRJAT SUKU-, TALO- JA KYLÄTUTKIMUKSEN LÄHTEENÄ

Aika 6.-7.6.08 pe klo 14-20.30, la klo 9-16 (14 t)

Kouluttaja FM *Anja Nieminen-Porkka*

Kohderyhmä Suku-, talo- ja kylätutkimuksen harrastajat, joilla on perustiedot vanhoista käsialoista

Tavoite/sisältö Oppia käyttämään maakirjoja (v. 1539-1905) suku-, talo- ja kylätutkimuksen lähteenä. Kurssilla perehdytään maakirjojen historiaan, arkistoviranomaisiin, rakenteeseen, tietosisältöön, keskeiseen termistöön ja tulkintaan suku-, talo- ja kylätutkimuksen näkökulmasta. Kurssiin sisältyy pieniä ryhmätyönä tehtäviä tulkintaharjoituksia.

Maksu 90 €

Ilmoittautuminen 23.5.08 mennessä

ÄITIYSJOOGAA

Aika 21.7.-28.8.08 ma ja to klo 16.30-18 (24 t)

Kouluttaja jooganohjaaja *Marita Ansinn*

Kohderyhmä Odottavat äidit raskauden alusta synnytykseen sekä muut äitiysjoogasta kiinnostuneet kuten kättilöt ja äitiysneuvoloiden terveydenhoitajat. Kurssi sopii myös henkilöille, joilla nivelvaivoja ja lonkkien artroosi tms.

Sisältö Lantioita ja rintakehää avaavia joogaharjoituksia, selän harjoituksia, hengitys- ja rentoutumisharjoituksia, yhdessäoloa ja keskustelua muiden odottavien äitien kanssa.

Maksu 75 €

Ilmoittautuminen 4.7.08 mennessä

KESÄJOOGAA I

Aika 21.-25.7.08 klo 18.30-20 (10 t)

Kouluttaja jooganohjaaja *Marita Ansinn*

Kohderyhmä Kaikki joogaharrastuksen ja itsehoidon aloittamisesta kiinnostuneet.

Tavoite Kohentaa fyysistä ja psyykkistä kuntoa, saada iloa joogasta arkipäivään ja elämään sekä auttaa joogan avulla aloittamaan uudet terveellisemmät elämäntavat.

Maksu 58 €

Ilmoittautuminen 4.7.08 mennessä

KESÄJOOGAA II

Aika 22.7.-29.8.08 ti ja pe klo 16.30-18 (24 t)

Kouluttaja jooganohjaaja *Marita Ansinn*

Kohderyhmä Sopii kaikille, jotka haluavat kokeilla joogaa oman fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin tukena.

Tavoite Löytää liikkeen ja musiikin keinoin sisäisen ilon ja voiman lähteille.

Sisältö Tehdään jooga- ja hengitysharjoituksia kehon vahvistamiseksi ja mielen hiljentämiseksi sekä selkä- ja vatsalihaksia vahvistavia harjoituksia.

Maksu 75 €

Ilmoittautuminen 4.7.08 mennessä

SELKÄJOOGAA

– jooga omatoimisen selänhoidon tukena

Aika 28.7.-22.8.08 ma, ke ja pe klo 18.30 - 20 (24 t)

Kouluttaja jooganohjaaja *Marita Ansinn*

Kohderyhmä Kaikki, jotka haluavat kokeilla selän itsehoitoa joogan avulla.

Sisältö Tehdään selkä- ja vatsalihaksia vahvistavia joogaharjoituksia I. asanoita. Tavoitteena oppia tuntemaan paremmin omaa kehoa ja selkää joogaharjoitusten ja hengityksen avulla.

Maksu 75 €

Ilmoittautuminen 8.7.08 mennessä

JATKOJOOGAA

– Joogaa aiemmin jooganneille

Aika 25.-29.8.08 klo 18.30-20 (10 t)

Kouluttaja jooganohjaaja *Marita Ansinn*

Kohderyhmä Aikaisemmin jooganneet tai kesäkurseille osallistuneet.

Tavoite Syventää omaa harjoitusta ja ko-

kemusta joogasta.

Sisältö Tehdään hengitys- ja pranayama-harjoituksia

Maksu 58 €

Ilmoittautuminen 8.8.08 mennessä

MP PILATES

– kehonhallintatekniikan jatkokurssi

Aika 24.-25.10.08 pe klo 18-20, la klo 9.30-11 (4 t)

Kouluttaja fysioterapeutti, rekisteröity Method Putkisto- ja MP Pilates-ohjaaja *Leena Lehtonen*

Kohderyhmä Pilates-peruskurssin käyneet

Sisältö Valmistelevien ja perustason Pilates-liikkeiden harjoittelua ja hengitystekniikan syventämistä. Vaativamman tason harjoituksiin tutustumista, pienvälineenä vastusnauha.

Maksu 75 €

Ilmoittautuminen 10.10.08 mennessä

INTIALAISEN PÄÄHIERONNAN TÄYDENNYSKURSSI

Aika 24.10. klo 10-17 ja 25.10.08 klo 9-16 (15 t)

Kouluttaja Stressinhallinnan menetelmä-kouluttaja *Maarit Pihajoki*

Kohderyhmä Täydennyskurssi sopii peruskurssin käyneille taitojen kertaus- sekä täydentämistavoittein. Voit tulla kurssille joko lähes suoraan peruskurssilta tai harjoiteltuasi taitojasi jo jonkin aikaa. Oleellisinta on oma kiinnostus asiaan.

Tavoite Opit lisää päähieronnalla liikkeitä; kertaat mukavasti aiemmin oppimasi – hiomme liikkeitä vieläkin tehokkaammiksi ja opit lisää parikymmentä uutta liikettä. Kurssin jälkeen taidat kattavan tekniikan, jota voit soveltaa hoidettavan tarpeen mukaan.

Sisältö Kurssin jälkeen taidat hoitosarjan, jolla voit antaa 45-50 minuutin hoitoja mm. suunnattuina hoidettavasi oireiden hoitoon.

Kurssilla opit myös vaihtoehtoja tehdäkseen esim. 15 min. hoitoja työpaikoilla, messuilla, näyteluonteisesti tai erityisesti keskittyen hartiaseutuun – tai kasvohoidoksi jne. Ohjelmassa on varattu aikaa myös kysymysten esittämiseen, jos hoitoja antaessasi on syntynyt kysyttävää tai tarkennettavaa.

Maksu 195 €

Ilmoittautuminen 10.10.08 mennessä

KUPILLINEN KIINAN KIELTÄ JA KULTTUURIA

Aika 1., 8., 15., 22., 29.4., 6., 13., 20. ja 27.5.08
klo 17.45-19.30 (18 t)

Kouluttaja Huang Xin (Cindy)

Kohderyhmä Kiinan kielestä ja kulttuurista kiinnostuneet

Sisältö Harjoitellaan ääntämistä (Hanyu pinyin -järjestelmä) sekä opetellaan yksinkertaista arkipäivän tilanteisiin liittyvää sanastoa (mm. tervehtimistä, esittäytymistä, pahoittelua, asiointia kaupassa ja ravintolassa jne.). Lisäksi kurssilla tutustutaan Kiinan kulttuuriin. Opetus tapahtuu osittain suomeksi, osittain englanniksi. Taso 1

Maksu 85 €, sisältää opetusmateriaalin

Ilmoittautuminen 14.3.08 mennessä

ESPANJAA ALOITTELEVILLE - HABLAMOS ESPAÑOL

Aika 14., 16., 21., 23., 28.4. ja 5., 7. ja 12.5.08
klo 16.30-19 (24 t)

Kouluttaja Gladys Savolainen

Kohderyhmä Espanjan kielen vasta-alkajat

Sisältö Opiskelu aloitetaan yksinkertaisista arkielämän ja matkailijan kohtaamista kielenkäyttötilanteista. Tavoitteena on rohkaista osallistujia käyttämään sanoja ja lauseita espanjan kielellä. Tutustutaan kieleen ja kulttuuriin. Opetusmonisteet sisältyvät kurssimaksuun. Taso 1.

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 28.3.08 mennessä

VENÄJÄN ALKEET

Aika 14., 15., 17., 21., 22., 24., 28. ja 29.4., 5., 6. ja 8.5.08 klo 17-19.30 (33 t)

Kouluttaja Irina Gorodtsova

Kohderyhmä Alkeiskurssi vasta-alkäjille

Sisältö Tutustutaan lyhyesti venäjän kieleen, opitaan painokirjaimet ja ääntämistä sekä harjoitellaan käytännön puhetilanteita (arki-elämän sanastoa, erilaisia ilmaisia) Taso 1.

Maksu 110 €

Ilmoittautuminen 28.3.08 mennessä

VIRON KIELEN JA KULTTUURIN TEHOKURSSI

Aika 16., 23.4., 7., 14., 21., 28.5., ja 4.6.08 klo 17.15-19.45 (21 t)

Kouluttaja PhM Leili Kujanpää

Kohderyhmä Vasta-alkajat, kielestä ja kulttuurista kiinnostuneet

Sisältö Keskitytään perussanastoon, käydään läpi mm. matkustamiseen, ruokailuun, asiointiin ja vapaa-aikaan liittyviä tilanteita. Tavoitteena saada valmiudet tulla toimeen jokapäiväisissä käytännön puhetilanteissa matkailijana Virossa. Opetusmonisteet sisältyvät kurssimaksuun. Taso 1.

Maksu 85 €

Ilmoittautuminen 2.4.08 mennessä

TALKING ENGLISH; LEARN IN A RELAXED ATMOSPHERE

Time May 5., 7., 12. 14., 19., 21., 26., 28. and June 2., 4., 9., 11. 17.30-19 (24 h)

Teacher Stephen Shilman

Target group Those who need to use English at work or just for fun. Those who would like to improve their fluency. Recommended level: Intermediate (3)

Content To activate your passive knowledge and to improve your current level.

Price 95 €

Ilmoittautuminen 18.4.08 mennessä

RANSKAN KIELEN INTENSIIVIKURSSI

Aika 14., 19., 21., 26., 28.5., 2. ja 4.6.08
klo 16.30-20.00 (28 t)

Kouluttaja Laurent Fourneau

Kohderyhmä Ranskan kielen alkeet hallitseville ja ranskan kielen ja kulttuurin opiskelusta kiinnostuneet.

Tavoite Tavoitteena on ranskan kielen perusasioiden opettelu ja kertaaminen sekä kielen ja kulttuurin tuntemuksen lisääminen. Opiskelijoita rohkaistaan puhumisen tuottamiseen sekä arkipäivän tilanteista suoriutumiseen. Taso 2. Opetusmonisteet sisältyvät kurssimaksuun.

Maksu 110 €

Ilmoittautuminen 25.4.08 mennessä

ESPANJAN INTENSIIVIKURSSI - ALKEET HALLITSEVILLE - CONTINUAMOS EN ESPAÑOL

Aika 19., 21., 26., 28.5., 2., 4., 9. ja 11.6.08
klo 16.30-19 (24 t)

Kouluttaja Gladys Savolainen

Kohderyhmä Espanjan kielen alkeet hallitsevat

Sisältö Kehitetään suullista ilmaisua, sanavarastoa ja kuullunymmärtämistä keskusteluharjoitusten avulla tavoitteena sujuva turistikielen ja arkielämän perusilmaisujen käyttö. Taso 2. Opetusmonisteet sisältyvät hintaan.

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 30.4.08 mennessä

CIAO, BELLA! Italian intensiivinen alkeiskurssi

Aika 19., 21., 26., 28.5., 2. ja 4.6.08 ma ja ke
klo 16.30-19.45 (24 t)

Kouluttaja FM Laura Kuusi

Kohderyhmä Italian kielestä ja kulttuurista kiinnostuneet. Myös aikaisemmin kieltä opiskelleet. Etenemisvauhti nopeahko, sopeutetaan kuitenkin ryhmän toiveiden mukaisesti.

Sisältö Perehdytään peruskielioppiin ja kehitetään valmiuksia selviytyä italian kielellä arkipäivän puhetilanteissa. Laulujen, leikkien ja videopätkien avulla pyritään saamaan puhevalmiutta ja kevennystä kielioopin opiskeluun. Oppikirjana Enneli Poli, Ciao (ei sisälly kurssimaksuun). Taso 1

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 5.5.08 mennessä

VENÄJÄN KIELEN JATKOKURSSI

Aika 19., 20., 22., 26., 27. ja 29.5., 2., 3., 5., 9. ja 10.6.08 klo 17-19.30 (33 t)

Kouluttaja Irina Gorodtsova

Kohderyhmä Venäjän kielen alkeet taitavat

Sisältö Kerrataan alkeita ja syvennetään kielen tuntemusta ja harjoitellaan käytännön puhetilanteita. Oppikirjana Saljut (Maria Nikiforow, Riitta Keränen, Valeri Alikov) sekä harjoituskirja. Taso 1-2.

Maksu 110 €

Ilmoittautuminen 30.4.08 mennessä

SUOMEN KIELI JA KULTTUURI - alkeiskurssi

Aika 2.-18.6.08 ma-pe noin 4-5 tuntia aamupäivisin (65 t)

Vastuupettaja FM, suomen kielen opettaja Evelina Liski

Kohderyhmä Suomen kielen alkeiden

opiskelusta kiinnostuneet, esim. maahanmuuttajat, ulkosuomalaiset ja vaihto-opilaat.

Tavoite Oppia suomen kielen alkeet luentojen ja harjoitusten avulla.

Sisältö Koulutukseen sisältyy kuullun ja luetun ymmärtämisharjoituksia, kielioppia sekä tutustumiskäyntejä Lahden seudun kohteisiin.

Alle kolme vuotta Suomessa asuneet maahanmuuttajat voivat selvittää ennen koulutuksen aloittamista Päijät-Hämeen työvoimatoimiston Maahanmuuttajatiimistä mahdollisuutta saada suorittaa koulutus rinnasteisena toimenpiteenä.

Maksu Noin 155 €

Ilmoittautuminen 16.5.08 mennessä

SUOMEN KIELI JA KULTTUURI - alkeiskurssi ABC

Aika 2.-18.6.08 ma-pe aamupäivisin klo 10.15-15 (65 t)

Vastuopettaja FM *Irma Partanen*

Kohderyhmä Suomen kielen alkeiden opiskelusta kiinnostuneet, esim. maahanmuuttajat, ulkosuomalaiset ja vaihto-opilaat

Tavoite Oppia suomen kielen alkeet luentojen ja harjoitusten avulla.

Sisältö Koulutukseen sisältyy kuullun ja luetun ymmärtämisharjoituksia, kielioppia sekä tutustumiskäyntejä Lahden seudun kohteisiin.

Alle kolme vuotta Suomessa asuneet maahanmuuttajat voivat selvittää ennen koulutuksen aloittamista Päijät-Hämeen työvoimatoimiston Maahanmuuttajatiimistä mahdollisuutta saada suorittaa koulutus rinnasteisena toimenpiteenä.

Maksu Noin 155 €

Ilmoittautuminen 16.5.08 mennessä

SUOMEN KIELI JA KULTTUURI - jatkokurssi

Aika 2.-18.6.08 ma-pe noin 4-5 tuntia arkipäivisin (65 t)

Vastuopettaja Suomen kielen opettaja *Lasse Haverinen*

Kohderyhmä Suomen kieltä vieraana kielenä puhuvat. Koulutus on tarkoitettu hyvät suomen kielen taidot hallitseville (taso 2-3)

Tavoite Opetuksen tavoitteena on parantaa ammatissa tarvittavaa kirjallista ja suullista kielentaitoa ja kykyä seurata jokapäiväistä tiedonvälitystä.

Sisältö Koulutukseen sisältyy kieliopin kertausta, kirjoitusharjoituksia, tekstin ymmärtämistä sekä keskusteluharjoituksia.

Ennen koulutuksen aloittamista alle 3 vuotta Suomessa asuneet maahanmuuttajat voivat selvittää Päijät-Hämeen työvoimatoimiston Maahanmuuttajatiimistä onko heidän kohdallaan mahdollisuus suorittaa koulutus rinnasteisena toimenpiteenä.

Maksu 155 €

Ilmoittautuminen 16.5.08 mennessä

ANDIAMO AVANTI! Italian jatkokurssi

Aika 11., 13., 18., 20., 25. ja 27.8.08 klo 16.30-19.45 ma ja ke (24 t)

Kouluttaja FM *Laura Kuusi*

Kohderyhmä Italian kielestä ja kulttuurista kiinnostuneet ja italian alkeet hallitsevat.

Sisältö Perehdytään erityisesti verbien taivutukseen ja kehitetään valmiuksia selviytyä italian kielellä arkipäivän puhe-tilanteissa. Laulujen, leikkien ja videopätkien avulla pyritään saamaan puhevalmiutta ja kevennystä kieliopin opiskeluun. Oppikirjana Enneli Poli, Ciao (ei sisälly kurssimaksuun). Taso 2

Maksu 95 €

Ilmoittautuminen 25.7.08 mennessä

LEARNING BY PERFORMING: PRESENTATION SKILLS IN ENGLISH

Time August 5, 7, 12, 14, 19, 21, 26, 28 and September 2, (27 hours) 17.30-20

Teacher *Stephen Shilman*

Target group Teachers, professional and business people or others who need to address groups in English. The course requires at least an intermediate English level. (3-4)

Content The presentation skills we learn can, of course, be applied to public speaking in any language. We will also work on our English language skills to increase our vocabulary and comprehension, improve our pronunciation and intonation, and increase our confidence in the use spoken English.

Price 110 €

Ilmoittautuminen 18.7.08 mennessä

Lukiolaiskurssit

LUKIOON SIIRTYVILLE TARKOITETTU KOULUTUS

RUOTSIN TEHOKURSSI LUKIOON SIIRTYVILLE

Aika 28.7.-8.8.08 klo 8.30-11 (30 t)

Opettaja FM *Anu Hyypiä*

Sisältö Kerrataan peruskielioppia (mm. sanajärjestystä, substantiivien, adjektiivien sekä verbien taivutusta) ja aktivoidaan sanavarastoa. Lisäksi harjoitellaan ainekirjoitusta ja tehdään kuunteluharjoituksia.

ENGLANNIN TEHOKURSSI LUKIOON SIIRTYVILLE

Aika 28.7.-8.8.08 klo 11.30-14 (30 t)

Opettaja FM *Mervi Ala-Saarela*

Sisältö Kerrataan englanninkielen peruskielioppia ja keskitytään varsinkin verbioppiin tehden sekä kirjallisia että suullisia harjoituksia. Aktivoidaan sanavarastoa erilaisten suullisten harjoitusten avulla, lisäksi tehdään kuullunymmärtämisharjoituksia.

MATEMATIIKAN KERTAUSKURSSI LUKIOON SIIRTYVILLE

Aika 28.7.-8.8.08 klo 14-16.30 (30 t)

Opettaja FM *Jaana Sahimaa*

Sisältö Kerrataan peruskoulun matematiikan keskeisiä kokonaisuuksia sekä valmistaudutaan lukiomatematiikan haasteisiin. Kurssi sisältää monipuolisia esimerkkejä ja laskuharjoituksia sekä loppukokeen.

Maksut ja ilmoittautuminen

Maksu 75 €/kurssi. Ilmoittautuminen 11.7.08 mennessä

KERTAUSKURSSIT ABEILLE KEVÄÄLLÄ 2008

ENGLANNIN KERTAUSKURSSI ABEILLE

Aika 3.-7.3.08 klo 15-17.30 (15 t)

Opettaja FM *Mervi Ala-Saarela*

Sisältö Kerrataan keskeisimpiä sanasto-, kirjoitus- ja kielioppiasioita

RUOTSIN KERTAUSKURSSI ABEILLE

Aika 3.-7.3.08 klo 17.30-20 (15 t)

Opettaja FM *Tiina Wilkman*

Sisältö Kerrataan kielioppiasioita mm. sanajärjestyksestä, aikamuotoja ja prepositioita, hiotaan ainekirjoitusta, ohjeistetaan oma-toimiseen aineenkorjaukseen ja tehdään luetun ymmärtämis- ja rakennetehtäviä.

MATEMATIIKAN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN KERTAUSKURSSI ABEILLE

Aika 3.-7.3.08 klo 17.30-20 (15 t)

Opettaja FM *Jyrki Rosti*

Sisältö Monipuolisia tehtäväsarjoja lukion laajan oppimäärän kertaamiseksi. Tavoitteena opiskelijoiden laskentarutiinin lisääminen ja erilaisiin perustehtävyytyyppeihin tutustuttaminen.

Maksut ja ilmoittautuminen

Kurssimaksu 60 €/kurssi. Ilmoittautuminen 15.2.08 mennessä

KERTAUSKURSSIT ABEILLE KESÄLLÄ 2008

ENGLANNIN KERTAUSKURSSI ABIVUOTTA JA YLIOPPILASKIRJOITUKSIA VARTEN

Aika 28.7.-8.8.08 klo 8.30-11 (30 t)

Opettaja FM *Mervi Ala-Saarela*

Sisältö Kertauskurssi, joka sisältää keskeisten kielioppirakenteiden kertausta ja paljon kuullunymmärtämisharjoituksia sekä rakenne- ja sanastotehtäviä. Kurssilla myös harjoitellaan ainekirjoitusta ja tiivistelmän tekoa.

RUOTSIN KERTAUSKURSSI ABIVUOTTA JA YLIOPPILASKIRJOITUKSIA VARTEN

Aika 28.7.-8.8.08 klo 11.30-14 (30 t)

Opettaja FM *Anu Hyypiä*

Sisältö Kerrataan lukiokurssien keskeisimpiä kielioppiasioita, tehdään luetun- ja kuullunymmärtämisharjoituksia sekä rakenne- ja sanastotehtäviä. Kurssilla kirjoitetaan myös aine.

LYHYEN MATEMATIIKAN KERTAUSKURSSI ABIVUOTTA JA YLIOPPILASKIRJOITUKSIA VARTEN

Aika 28.7.-8.8.08 klo 8.30-11 (30 t)

Opettaja FM *Jaana Sahimaa*

Sisältö Kerrataan lyhyen matematiikan keskeisiä kokonaisuuksia esimerkkien ja laskuharjoitusten avulla. Kurssi valmentaa abivuoteen ja ylioppilaskirjoituksiin. Kurssi sisältää loppukokeen.

PITKÄN MATEMATIIKAN KERTAUSKURSSI ABIVUOTTA JA YLIOPPILASKIRJOITUKSIA VARTEN

Aika 28.7.-8.8.08 klo 11.30-14 (30 t)

Opettaja FM *Jaana Sahimaa*

Sisältö Kerrataan lukion pitkän matematiikan keskeisiä kokonaisuuksia. Monipuoliset harjoitus- ja kotitehtävät auttavat abiturientteja valmistautumaan tuleviin ylioppilaskirjoituksiin. Kurssi sisältää loppukokeen.

ÄIDINKIELEN TEKSTITAIDON KURSSI

Aika 28.7.-8.8.08 klo 14-16.30 (30 t)

Opettaja FM *Lasse Haverinen*

Sisältö Tutustutaan tekstitaidon perusteisiin, ylioppilastutkintolautakunnan ohjeisiin ja vastaamisen käytänteisiin. Harjoituksina mm. 3 tekstitaidon koetta.

Maksut ja ilmoittautuminen

Maksu 75 €/kurssi. Ilmoittautuminen 11.7.08 mennessä

Avoin Yliopisto-opetus

Avoin yliopisto-opetus on eri yliopistojen tutkintovaatimusten mukaista opetusta, johon voivat osallistua kaikki niistä kiinnostuneet pohjakoulutuksesta riippumatta. Opetuksen sisällöstä vastaa kyseisen yliopiston ainelaitos ja opettajat. Avoimista yliopisto-opinnoista myönnetään todistus, jolla on sama arvo, kuin ao. yliopiston antamalla vastaavilla todistuksilla.

Avoimen yliopiston opinnoista kiinnostuneet voivat osallistua **24.9.2008** Lahden aikuiskoulutuskeskuksessa järjestettävään **opiskelutaitoiltaan**. Tilaisuudessa käsitellään mm. opiskelutaitoja ja opintojen suunnittelua.

Ennakkotietona ilmoitetut opinnot on anottu opinnoista vastaavista yliopistoista. Opintojen toteutuminen selviää kevään 2008 aikana. Lisätietoa ja ajankohtaiset opetustiedot löytyvät kotisivuilta www.p-hkesayo.fi.

Perusopinnot

Farmasia, perusopinnot 25 op
(KuY) *ennakkotieto*

Hallintotieteen perusopinnot 25 op
(TaY) *ennakkotieto*

Henkilöstöjohtamisen perusopintokokonaisuus 25 op (JY) *ennakkotieto*

Lasten ja nuorten psyykinen hyvinvointi 25 op (KuY) *ennakkotieto*

Lääketieteen perusteet, perusopinnot 25 op (KuY) *ennakkotieto*

Nuorisotutkimuksen perusopinnot 25 op (JY) *ennakkotieto*

Puheviestinnän perusopinnot 25 op (JY) *ennakkotieto*

Terveyden edistäminen ja terveystieto 25 op (KuY) *ennakkotieto*

Valtio-oppi, perusopinnot 25 op (TaY) *ennakkotieto*

Yleisen teologian perusopinnot 25 op (HY) *ennakkotieto*

Yritysjuridiikan perusopinnot 25 op (LTY) *alkaa keväällä 2008*

Aineopinnot

Musiikkiterapian aineopinnot 25 op (JY) *alk. 2.2.2008, ilm. 18.1.2008 mennessä*

Yksittäiset opintojaksot ja yleisopinnot

Englannin kielen kirjallinen taito/tekstin ymmärtäminen 3 op (TaY) *ennakkotieto*

Englannin kielen suullinen taito 3 op (TaY) *ennakkotieto*

Kansantalous, mikroteorian johdantokurssi 5 op (LTY) *alkaa 11.1.2008, ilm. 18.12.2007 mennessä*

Ranskan peruskurssi 1 3 op ja 2 3 op (HY) *ennakkotieto*

Ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen taito 4 op (HY) *ennakkotieto*

Saksa 3, työelämän saksa 3 op (LTY) *alkaa 18.1.2008, ilm. 3.1.2008 mennessä*

Suullinen viestintä 2 op (TaY) *ennakkotieto*

Talous- ja finanssimatematiikka 7 op (LTY) *alkaa 5.6.2008, ilm. 19.5.2008 mennessä*

Tieteellinen kirjoittaminen 3 op (TaY) *ennakkotieto*

Tilastollisen analyysin perusteet 7 op (LTY) *alkaa 28.3.2008, ilm. 12.2.2008 mennessä*

Tilastotieteen ja SPSS:n perusteet 5 op (TaY) *ennakkotieto*

Tilastotieteen johdantokurssi 5 op (KuY) *ennakkotieto*

Työoikeus 6 op (HY) *ennakkotieto*

Lyhenteet:

HY = Helsingin yliopisto,

JY = Jyväskylän yliopisto,

KuY = Kuopion yliopisto,

LTY = Lappeenrannan teknillinen yliopisto,

TaY = Tampereen yliopisto

Kesäyliopisto pidättää itselleen oikeuden painatuksen jälkeen ohjelmiin mahdollisesti tuleviin muutoksiin.

Kirkkokatu 16 15140 LAHTI
puh. (03) 8922 0400
www.p-hkesayo.fi